Kelengyeláda (cassone) - folyamnimfa ábrázolásával

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	5354
Készítés ideje:	1570 - 1600 (feltehetően)
Készítés helye:	Észak-Itália
Anyag:	diófa; vaspántokkal
Technika:	faragott díszítés
Méretek:	magasság: 53 cm szélesség: 172 cm mélység: 54 cm

A fekvő hasáb alakú kelengyeláda az itáliai manierista bútorművészet kiemelkedően szép példája. Hármas osztású homloklapjának két szélén, profilált léccel keretelt betétmezőben egy-egy maszkaron helyezkedik el. A széles középső mezőben, halfarkú, szárnyas szirének között tekercsdíszes (*Rollwerk*es) kartusbakartus helyezkedik el, melyben egy fekvő, meztelen nőalak látható, a héttérben egy város látképével. A nőalak feltehetően folyónimfaként, illetve a folyó allegóriájaként értelmezhető. A láda dísztelen záró lapján és két rövidebb oldalán kengyeles vasfülek kaptak helyet.

A kelengyeládát díszítő relief stiláris és ikonográfiai szempontból a szentpétervári Ermitázs két 16. századi észak-itáliai láda-padjával (*cassapanca*) rokonítható. Mindkettő háttámláján a folyó allegórikus alakjának ábrázolása kapott helyet: az egyiken a budapestihez hasonló *Rollwerk*es kartusba komponálva meztelen, fekvő nőalak, míg a másikon egy fekvő, vizeskancsót tartó férfialak (folyamisten) látható. (Ld.: Ljubov Faenson: *Italian Cassoni from the Art Collections of Soviet Museums.* Leningrad 1983, Nr. 75–80., 162-164.).

A ládát a grazi orvos és műgyűjtő, Josef Nonveiller (Nonweiller) (+1915) gyűjteményéből vásárolta az Iparművészeti Múzeum 1895-ben, mintegy 15 további 17. századi itáliai bútorral együtt, miután Karl Pekar grazi műkereskedő az előző évben értesítette az intézményt a váráslási lehetőségről.

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 41. (Vadászi Erzsébet)
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 269. (Vadászi Erzsébet)
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 129.
- Szerk.: Csányi Károly: *Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményei - az iparművészet rövid történetével*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1926. - Nr. 59.
- Szerk.: Györgyi Kálmán: Iparművészeti Múzeumunk bútorgyűjteménye. *Magyar Iparművészet XVIII. évfolyam*, 18. (1915). Országos Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1915. - 322. kép (Elefánt Olga)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum



© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum